

ECONOMIA

L'Agència Tributària Valenciana, en 10 preguntes i respostes

És una de les propostes estrella del Consell per a aquesta legislatura, però encara no se'n sap gaire cosa, al marge del pes simbòlic que una tal eina tindria en matèria d'autogovern. L'expectativa entre els sectors més nacionalistes del País Valencià és gran. Però què és l'Agència Tributària Valenciana i quines repercussions tindrà per als ciutadans? Quines similituds i diferències té amb l'Agència Tributària Catalana? Canviarà la nostra manera de fer la declaració de la renda? EL TEMPS tracta de donar resposta a aquestes i altres preguntes amb l'ajuda de la secretària autonòmica d'Hisenda, Clara Ferrando

Reportatge de Violeta Tena

1 QUÈ ÉS L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA VALENCIANA?

L'Agència Tributària Valenciana (ATV) ha de ser un organisme dependent i creat per la Generalitat destinat a la gestió, recaptació, liquidació i inspecció dels tributs propis i cedits que es generen en territori valencià.

2 D'ON NAIX L'ATV?

La reforma de l'Estatut valencià aprovada l'any 2006 per PP i PSOE contempla la possibilitat de crear un servei tributari valencià. El Partit Popular, però,

no va desenvolupar aquesta eina d'autogovern fins pràcticament al final de la legislatura. Amb la legislatura ja esgotada i amb el Govern en funcions, Alberto Fabra va aprovar el 29 de maig de l'any passat la creació de l'Institut Valencià d'Administració Tributària (IVAT).

D'una altra banda, Compromís duia en el seu programa electoral la creació d'una Agència Tributària Valenciana. L'Acord del Botànic, que va donar carta de naturalesa a l'actual Govern bipartit, contempla en el punt 5.c la creació d'una "Agència Tributària pròpia,

d'acord amb allò establert en l'Estatut d'Autonomia".

En els últims sis mesos, a l'interior de la Conselleria d'Hisenda, s'ha debatut a propòsit de com substanciar l'ATV. Finalment el departament que dirigeix Vicent Soler ha apostat per donar via lliure a l'IVAT, un institut cridat a ser l'"inici" de l'ATV, segons explica Clara Ferrando, secretària autonòmica d'Hisenda. "Hem optat per aquesta fórmula perquè considerem que és la manera més ràpida de ficar tota la maquinària en marxa, més que no posar-nos a crear →

→ un organisme nou”, argumenta. L’u de gener, després de l’ordre preceptiva de la Conselleria d’Hisenda, l’IVAT va entrar oficialment en funcionament. “L’IVAT és el xassís que ens ha de permetre, en el futur, optimitzar la gestió tributària i fer o reforçar la recaptació executiva” dels impostos, diu Ferrando.

3 ÉS L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA VALENCIANA UNA EINA DISTINTIVA DELS VALENCIANS?

No, són diverses les comunitats autònomes que ja disposen de serveis tributaris propis. L’Agència Tributària de la Regió de Múrcia, per exemple, va entrar en funcionament el 2 de gener de 2013. L’Axencia Tributaria de Galicia, ho va fer l’any 2010. Totes dues estan governades pel Partit Popular.

D’entre les comunitats autònomes de règim comú (això és, totes excepte el País Basc i Navarra), Catalunya fou pionera en la posada en marxa d’organismes d’aquest tipus. L’Agència Tributària de Catalunya es va crear l’any 2007, després de l’aprovació de l’Estatut d’autonomia de 2006. La principal font d’ingressos públics que gestiona l’ATC són els tributs cedits totalment per l’Estat espanyol, en especial l’impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (ITPAJD). Segons el Llibre Blanc de les Estructures d’Estat del Consell Assessor per a la Transició Nacional, l’ATC és “una organització amb poc poder fiscal i escassa presència social”. De fet, l’organisme català compta amb poc més de 500 treballadors, una xifra ínfima, si la comparem amb els 3.700 treballadors de què disposa la Delegació Especial de l’Agència Estatal d’Administració Tributària. L’any 2013, l’ATC recaptava únicament el 6% del total d’impostos dels catalans.

Tanmateix, Clara Ferrando confia que l’ATV sí que serà “una eina distintiva, perquè la nostra serà millor que la d’altres comunitats autònomes, més eficaç en la gestió, inspecció, recaptació, com a instrument al costat i al servei dels ciutadans”.

4 QUINA ÉS L'ASPIRACIÓ CATALANA?

El Llibre Blanc del Consell Assessor per a la Transició Nacional situa la hisenda pròpia com un dels pilars fonamentals en la construcció de les estructures

d’Estat. En un context de declaració d’independència, l’aspiració catalana és recaptar, gestionar i liquidar tots els tributs que es generen a Catalunya. L’objectiu, tanmateix, no serà senzill d’assolir. Entre les principals barres que hi ha, com reconeix el mateix Consell Assessor, figura la inexistència d’una base de dades fiscals pròpia. Pel que fa al sistema informàtic (fonamental en aquesta matèria), l’ATC disposa d’un programa propi (de nom GAUDI que podria ser la base a partir de la qual desenvolupar un sistema més complex com el que requereix una hisenda pròpia.

5 DISPOSAR D'UNA AGÈNCIA TRIBUTÀRIA PRÒPIA ÉS SINÒNIM DE MÉS AUTONOMIA TRIBUTÀRIA?

No, però amb matisos. Hi ha tres tipus d’impostos: els estatals, els cedits i els propis. Les administracions autonòmiques i locals tenen competències per establir els seus propis tributs (el ventall és ampli: des de la taxa turística a la possessió d’animals domèstics, passant pel tribut als dipòsits bancaris). Aquests, però, són residuals en comparació de la resta i han donat peu a multitud de litigis judicials entre les comunitats autònomes i l’Estat. L’impost de dipòsits bancaris, al País Valencià, n’és un exemple.

Pel que fa als tributs cedits, aquests són definits i fixats en la Llei de Capacitat Tributària de les Comunitats Autònomes i són els següents: l’impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats; l’impost sobre successions i donacions, impostos sobre el joc; l’impost sobre la venda minorista de determinats hidrocarburs i l’impost sobre determinats mitjans de transport; la tarifa autonòmica de l’impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF); la cessió del 50% de la recaptació líquida per l’impost sobre el valor afegit (IVA); la cessió del 58% de la recaptació líquida pels impostos de fabricació de begudes alcohòliques; i l’impost sobre l’electricitat.

Tot i que a primera vista puga semblar que en són molts, el cert és que els tributs cedits no arriben a representar ni el 20% del total de tributs. A l’Estat li correspon el gruix de l’IRPF i també l’impost de societats, entre altres. A més, tal com estableix la LOFCA (Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes) és el Govern de l’Estat qui té la

potestat per decidir quins tributs cedeix i quins no. Disposar d’una Hisenda pròpia, doncs, no suposa incrementar el ventall de tributs cedits. “No podem anar més enllà del que ens permet Madrid”, admet la secretària autonòmica.

6 ALESHORES, QUINA ÉS LA DIFERÈNCIA ENTRE LA SITUACIÓ ACTUAL I DISPOSAR D'UNA AGÈNCIA TRIBUTÀRIA PRÒPIA?

Com ja s’ha explicat, la llei impedeix que la Generalitat es faci amb el control dels impostos que no estiguen cedits. Ara bé, el que sí que pot fer la Generalitat és recaptar per ella mateixa els tributs efectivament cedits, cosa que ara no fa. Fins ara era la delegació especial de l’Agència Estatal d’Administració Tributària (AEAT) al País Valencià, amb el suport del Registre de la Propietat, la que s’encarregava de recaptar, gestionar i liquidar els impostos cedits. La

Generalitat Valenciana paga per aquest servei anualment 3,5 milions d'euros a l'AEAT. "A partir d'ara, podrem realitzar la recaptació executiva dels nostres impostos –explica Clara Ferrando–. A més, ens permetrà posar l'accent en l'eficàcia i la lluita contra el frau".

Respecte a això, relata la secretària autonòmica, els serveis de la Conselleria han detectat fins a 800 contribuents no declarats de l'impost de patrimoni que s'havien escapolit de la inspecció de l'AEAT. "Disposar d'una Hisenda valenciana ens permetrà tenir un cos d'inspectors propi i així lluitar amb més intensitat contra el frau. Ens cal, per exemple, dur a terme programes de control massiu de no declarants en l'impost de patrimoni, a més de regularitzar de manera sistemàtica operacions immobiliàries no declarades", explica.

7 HI HA CAP POSSIBILITAT D'ASSUMIR NOUS TRIBUTS?

No es pot perdre de vista que la creació d'una Hisenda pròpia s'incardina dins de la proposta de model de finançament que Ximo Puig vol plantejar a Madrid. En línies generals, la proposta del Consell no trenca amb el predomini de l'Estat a l'hora de decidir el repartiment de tributs però suggereix donar més quota de decisió a les administracions autonòmiques. "Cada comunitat autònoma ha de tenir la potestat de triar entre el sistema actual de gestió estatal dels tributs compartits i una altra que implique una participació més gran de la comunitat en la gestió tributària d'aquests", diu la proposta de model de finançament que va presentar a finals de novembre passat el Consell. En aquest sentit, la creació de l'Agència Tributària Valenciana tracta d'avançar-se a un escenari hipotètic de més autonomia i més competències per a les comunitats autònomes. Per a Clara Ferrando, "ens prepara per a un escenari de més autogovern".

8 QUI TREBALLARÀ A L'ATV?

Segons explica a EL TEMPS la secretària autonòmica, l'IVAT va entrar en funcionament el passat 1 de gener, dia en què 370 persones van integrar-se en aquest nou organisme. Es tracta de funcionaris procedents de la direcció general de tributs. La intenció de la Conselleria és traure unes oposicions "per posar fi a l'alt índex d'interinatge" entre el cos de treballadors, així com crear places noves que permetran "la professionalització" de l'IVAT, l'òrgan a partir del qual ha de sorgir, a mitjà termini, l'Agència Tributària Valenciana.

9 QUAN ENTRARÀ EN FUNCIONAMENT L'ATV? UNA VOLTA ENTRE EN FUNCIONAMENT, ON HAURÉ DE PRESENTAR LA MEUA DECLARACIÓ D'HISENDA?

"La posada en marxa de l'ATV és un projecte de gran envergadura, previst per desenvolupar al llarg de tota la legislatura. És un projecte que estem construint", admet Clara Ferrando, qui s'estima més no concretar terminis. Una vegada que entre en funcionament, falta determinar si els contribuents podran presentar la declaració en la finestreta de l'organisme valencià. A Catalunya, l'ATC sí que fa aquesta funció, però les declaracions es remeten a l'AEAT.

10 QUINS SÓN, DE MOMENT, ELS SEGÜENTS PASSOS A DONAR?

D'una banda, la Conselleria té previst crear un alt comissionat que contribuïssa a la redacció de la llei de creació de l'ATV. De l'altra, i amb l'ajuda d'un grup d'experts procedents del món universitari i professional, el departament que dirigeix Vicent Soler pretén dur a terme una revisió de la normativa tributària valenciana. "Es tracta de revisar els tributs ja existents, ja siga a l'alça o a la baixa, però també estudiar la implantació de nous impostos", explica Ferrando. •